



REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 6. octobar 2017. godine
Ref.br.: RK 1136/17

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI11/17

Podnosioci

Aleksandar Đekić, Ljiljana Tomić, Radunka Tomić i Slavoljub Tomić

Ocena ustavnosti rešenja AC-I-12-0050-A0001 Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju od 06. oktobra 2016. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev su podneli Aleksandar Đekić, Ljiljana Tomić, Radunka Tomić i Slavoljub Tomić (u daljem tekstu: podnosioci zahteva) koje zastupa advokat Halil Palaj.

Osporena odluka

2. Podnosioci zahteva osporavaju rešenje AC-I-12-0050-A0001 od 06. oktobra 2016. godine Žalbenog veća Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Žalbeno veće) koje im je uručeno 21. oktobra 2016. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporenog rešenja, kojim su prema navodima podnosioca povređena njihova prava zagarantovana članovima 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i 46. [Pravo na imovinu] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 09. februara 2017. godine, podnosioci su podneli zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 20. marta 2017. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Bekima Sejdiua za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Altay Suroy (predsedavajući), Almiro Rodrigues i Selvete Gërxhaliu-Krasniqi.
7. Dana 31. marta 2017. godine, Sud je obavestio podnosiocima zahteva o registraciji zahteva i poslao kopiju zahteva Žalbenom veću.
8. Dana 06. septembra 2017. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

9. Dana 24. januara 1964. godine, rešenjem br. 35/63 Komisije za arondaciju Opštine Priština, naloženo je da se sprovede arondacija nepokretnosti, kojom je Aleksandru Tomiću oduzeta nepokretnost i to katastarska parcela br. 1467/2 u površini od 0.47,33 ha i u zamenu za gore navedenu parcelu dat mu je deo katastarske parcele br. 273 u površini od 0.54,59 ha.
10. Dana 22. decembra 2008. godine, podnosilac Aleksandar Đekić je podneo tužbu pred Specijalizovanim većem Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Specijalizovano veće).
11. U tužbenom zahtevu, podnosilac Aleksandar Đekić je zahtevao povraćaj imovine iz katastarske parcele br. 1467/2, registrovane na ime Društvenog

preduzeća Kosovo Exporta (u daljem tekstu: DP Kosovo Export) tvrdeći da imovina koja je bila predmet zamene (deo katastarske parcele br. 273) nikad nije predata podnosiocu Aleksandaru Đekiću, niti registrovana na njegovo ime. Podnosilac Aleksandar Đekić je tvrdio da je bez ikakvih prepreka nastavio da koristi parcelu br. 1467/2.

12. Dana 19. januara 2010. godine, Kosovska agencija za privatizaciju (KAP), kao upravnik tuženog DP Kosovo Export, je izjavila odgovor na tužbu u kome je tvrdila da tužbu treba odbaciti kao neprihvatljivu ili neosnovanu, obrazlažući da se rešenje Komisije za arondaciju Opštine Priština kao zakonski obavezujuće upravno rešenje ne može poništavati novim parničnim postupkom.
13. Dana 20. januara 2011. godine, Specijalizovano veće je (rešenjem SCC-08-0304) odbilo tužbu, kao neosnovanu, obrazlažući *“da na rešenje iz 1964. godine nije podneta žalba u skladu sa Zakonom o upravnom postupku iz 1986. godine, i da je vlasništvo zamenjene parcele pitanje izvršenja rešenja, a ne njegove validnosti. Vlasnička tužba na osnovu održaja bi bila neosnovana shodno članu 20. Zakona o osnovama svojinsko pravnih odnosa (br. 6/1980).“*
14. Dana 12. aprila 2011. godine, podnosilac Aleksandar Đekić je podneo žalbu Žalbenom veću protiv (rešenja SCC-08-0304) Specijalizovanog veća.
15. Dana 02. decembra 2011. godine, Žalbeno veće je (rešenjem ASC-11-0045) prihvatilo žalbu, kao osnovanu, ukinulo rešenje Specijalizovanog veća i vratilo predmet na ponovno suđenje. Žalbeno veće je smatralo da *“je Specijalizovano veće pogrešno primenilo zakon koji nije bio na snazi na dan donošenja spornog rešenja (1986. Zakon o upravnom postupku) [...]“*
16. Dana 30. marta 2012. godine, Specijalizovano veće je naložilo podnosiocu Aleksandaru Đekiću da podnese ostavinsko rešenje kojim dokazuje da je naslednik Aleksandra Tomića (koji je bio njegov otac) na koga glasi rešenje br. 35/63 Komisije za arondaciju Opštine Priština.
17. Dana 17. aprila 2012. godine, podnosilac Aleksandar Đekić je dostavo Specijalnom veću ostavinsko rešenje od 21. januara 1960. godine (svoje babe, Jorgacije Tomić (Đekić). Prema ovom ostavinskom rešenju naslednici Jorgacije Tomić (Đekić) su: Aleksandar Tomić, Slavoljub Tomić, Radunka Tomić i Ljiljana Tomić.
18. Istovremeno, podnosilac Aleksandar Đekić je podneo izmenjenu i dopunjenu tužbu Specijalizovanom veću u kojoj je zahtevao da se podnosioci Ljiljana Tomić, Radunka Tomić i Slavoljub Tomić priključe parnici kao tužioc.
19. Podnosioci nisu dostavili ostavinsko rešenje kojim dokazuju da su naslednici Aleksandra Tomića (na koga glasi rešenje br. 35/63 Komisije za arondaciju Opštine Priština).
20. Dana 11. maja 2012. godine, Specijalizovano veće je (presudom SCC-08-0304) odbilo tužbu podnosioca kao neosnovanu.

21. Specijalizovano veće je navelo da je samo podnosioca zahteva Aleksandra Đekića smatrao za tužioca u sporu, a ne i podnosiocce Slavoljuba Tomića, Radunku Tomić i Ljiljanu Tomić. Specijalizovano veće nije prihvatilo nove tužioce *“zato što se tuženi (DP – KAP) protivio tome a i takođe to bi zahtevalo odlaganje rešenja.”*
22. Dana 10. jula 2012. godine, podnosilac Aleksandar Đekić je podneo žalbu Žalbenom veću u kojoj je tvrdio sledeće: *“da je pogrešno utvrđivano činjenično stanja zbog činjenice da su naslednici sporne imovine takođe brat i dve sestre tužioca, povredu člana 182. Zakona o parničnom postupku i kontradiktornosti obrazloženje sa dokazima, a takođe odredbe iz rešenje od 24.01.1964. godine nisu izvršene u skladu sa katastarom.”*
23. Dana 10. juna 2016. godine, Žalbeno veće je naložilo podnosiocu Aleksandru Đekiću da podnese kopiju izvoda iz matične knjige rođenih i ostavinsko rešenje kojim se potvrđuje njegovo ostavinsko pravo nakon smrti njegovog oca Aleksandra Tomića. Žalbeno veće je upozorilo podnosioca Aleksandra Đekića da će nedostavljanje rešenja rezultirati odbacivanjem tužbe.
24. Dana 6. oktobra 2016. godine, Žalbeno veće je (rešenjem AC-II-12-0050-A0001) odbacilo žalbu, kao neosnovanu, izmenilo (presudu SCC-08-0304) Specijalizovanog veća, zaključivši da je tužbu trebalo odbaciti, kao neprihvatljivu, zbog propusta tužioca da dostavi relevantne dokaze o svom pravnom interesu, obrazlažući da:

“... dokazi o naslednom pravu su uslov za prihvatljivost tužbe kada tužioci podnose tužbu u vezi prava koje su stekli nasleđivanjem. Uslove prihvatljivosti sud je dužan da proveriti ex officio. U skladu sa ovom službenom dužnošću sud je poslao žaliocu, koji je takođe i tužilac, nalog od 10.06.2016, kojim se nalaže dostavljanje ostavinskog rešenja, ali tužilac nije dostavio traženo rešenje. Na osnovu toga i bez obzira na osnov žalbe, prvostepeno rešenje se menja i tužba se odbacuje kao neprihvatljiva.”

Navodi podnosioca

25. Podnosioci zahteva najpre navode da rešenje br. 35/63 Komisije za arondaciju Opštine Priština (od 1963. godine) nije izvršeno u celosti obrazlažući da *“...Opština Priština [...] iako je imala zakonsku obavezu da gore navedeno rešenje izvrši u celosti, nije preduzela tu radnju, već je navedeno rešenje izvršila samo delimično i time prouzrokovala štetu tužiocima - podnosiocima ovog zahteva.”*
26. Dalje, podnosioci navode da je sporno rešenje bilo nezakonito u samom momentu donošenja, jer nije obuhvatalo sva četiri naslednika već samo Aleksandra Tomića. Takođe, podnosioci naglašavaju da su spornu parcelu *“...imali uvek u posedu i nesmetanom korišćenju i iz tog razloga suvlasnici nisu imali saznanja o formalnim izmenama koje su sprovedene, ali i zato što tuženi PIK nije nikada bio u posedu ove nepokretnosti.”*
27. Na osnovu gore navedenog, podnosioci obrazlažu da je *“u ovom slučaju je prekršen član 46. Ustava Republike Kosovo, odnosno prekršeno je*

zagarantovano pravo na imovinu, a privatna imovina je sveta i nepovrediva i niko, pa ni državni organ, nema pravo da je ugrožava, kako je učinjeno u konkretnom slučaju, osim kada je to predviđeno zakonom. U konkretnom slučaju došlo je do povrede člana 31. Ustava - Pravo na pravično i nepristrasno suđenja.“

28. Na kraju, podnosioci zahteva od Suda traže:

„.. Da se proglasi nevažećim rešenje Posebne komore Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju AC-I-12-0050-A0001 od 06.10.2016. godine i naloži meritorno razmatranje predmeta“.

Prihvatljivost zahteva

29. Sud prvo ispituje da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti, koji su utvrđeni Ustavom i dalje propisani Zakonom i predviđeni Poslovníkom.

30. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

„1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom“.

31. Sud se, takođe, poziva na član 48. [Tačnost podneska] Zakona, koji predviđa:

Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.

32. Štaviše, Sud uzima u obzir pravilo 36 (1) (d) i (2) (a) Poslovníka, koje predviđa:

(1) Sudu je dozvoljeno da rešava zahtev:

[...]

d) ako je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.

(2) Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:

[...]

(a) da zahtev nije prima facie opravdan.

33. U ovom slučaju, Sud ocenjuje da su podnosioci zahteva ovlašćena strana da podnesu zahtev Ustavnom sudu i da su iscrpeli delotvorna pravna sredstva; stoga su ispunili proceduralne uslove predviđene članom 113.7 Ustava. Međutim, da bi utvrdio prihvatljivost zahteva Sud, dalje, mora oceniti da li su podnosioci zahteva ispunili uslove propisane članom 48. Zakona i uslove prihvatljivosti predviđene u pravilu 36 Poslovníka.

34. Kao prvo, Sud primećuje da je zahtev podnet od strane četiri podnosilaca zahteva pred Ustavnim sudom, iako se odluka AC-II-12-0050-A0001 Žalbenog veća primenjuje samo za podnosioca zahteva Aleksandra Đekića.
35. Sud smatra da su podnosioci zahteva izgradili svoj slučaj na zakonitim osnovama, odnosno na pogrešno utvrđenom činjeničnom stanju u vezi sa pravom nasleđivanja i validnošću spornog rešenja br. 35/63 Komisije za arondaciju Opštine Priština, kao i na pogrešnoj oceni dokaza od strane redovnih sudova.
36. Najpre, Sud primećuje da je podnosiocima zahteva dva puta naloženo da dostave ostavinsko rešenje kojim dokazuju da su naslednici Tomić Aleksandra na koga glasi rešenje br. 35/63 Komisije za arondaciju Opštine Priština.
37. Dalje, Sud primećuje da su Specijalizovano veće i Žalbeno veće obrazložili zašto se ostali podnosioci ne mogu priključiti tužbenom zahtevu podnosioca Aleksandara Đekića, kao i da je podnosilac Aleksandar Đekić od strane Žalbenog veća upozoren *“da će nedostavljanje rešenja rezultirati odbacivanje tužbe.”*
38. Na kraju, Sud primećuje da je Žalbeno veće rešenjem AC-II-12-0050-A0001 detaljno obrazložilo razloge odbacivanja tužbe kao neprihvatljive naglašavajući da su *“... dokazi o naslednom pravu uslov za prihvatljivost tužbe kada tužioci podnose tužbu u vezi prava koje su stekli nasleđivanjem ...”*
39. Zbog gore navedenog, Sud neće dalje razmatrati tvrdnje podnosilaca u vezi činjeničnog stanja, jer nije uloga Ustavnog suda da utvrđuje da li je određena vrsta dokaza dozvoljena, koje dokaze treba uzeti, niti da precizira koji su dokazi prihvatljivi, a koji ne. To je uloga redovnih sudova. Zadatak Ustavnog suda je da utvrdi da li su postupci u redovnim sudovima bili pravični u celini, uključujući i način na koji su dokazi uzeti (vidi: slučaj *Dukmedjian protiv Francuske*, aplikacija br. 60495/00, stav 71, ESLJP, presuda od 31. januar 2006. godine).
40. Sud ponavlja da nema zadatak da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu navodno počinjenim od strane redovnih sudova prilikom ocene dokaza ili primene zakona (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). Podnosilac zahteva mora podneti obrazloženu tvrdnju i ubedljiv argument kada tvrdi da je javni organ povredio ustavna prava i slobode zaštićene Ustavom.
41. Sud primećuje da su podnosioci zahteva imali mogućnost da predstave pred redovnim sudovima materijalne i pravne razloge za rešavanje spora; njihovi argumenti su uredno saslušani i uredno pregledani od strane Specijalizovanog veća i Žalbenog veća; postupci su, gledano u celini, bili pravični i donete odluke su bile detaljno opravdane.
42. Sud, dalje, smatra da se podnosioci zahteva ne slažu ishodom postupka pred redovnim sudovima. Međutim, ova činjenica ne može samo po sebi pokrenuti dokazanu tvrdnju o povredi prava na pravično i nepristrasno suđenje (vidi:

mutatis mutandis slučaj *Mezotur - Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, stav 21, EKLJP, presuda od 26. jula 2005. godine).

43. Sud smatra da podnosioci zahteva nisu potkrepili tvrdnju o povredi svojih prava i nisu objasnili kako je i zašto rešenje Žalbenog veća moglo povrediti njihova ustavna prava; oni su samo naveli da je došlo do povrede ustavnih prava. Oni nisu pružili nikakav *prima facie* dokaz koji bi ukazao na povredu njihovih ustavnih prava (vidi: *Trofimchuk protiv Ukrajine* ESLJP, paragrafi 50-55. presuda br. 4241/03) od 28. oktobra 2010. godine).
44. U zaključku, Sud smatra da podnosioci zahteva nisu potkrepili tvrdnje da su relevantni postupci na bilo koji način bili nepravilni ili proizvoljni i da su osporenom odlukom povređena ustavna prava i slobode garantovane Ustavom i EKLJP (vidi: *mutatis mutandis: Shub protiv Litvanije*, br. 17064/06, ESLJP, odluka od 30. juna 2009. godine).
45. Dakle, Sud smatra da uslovi prihvatljivosti, utvrđeni Ustavom, dalje precizirani Zakonom i propisani Poslovníkom nisu ispunjeni.
46. Stoga, Sud utvrđuje da je zahtev podnosioca neprihvatljiv, kao očigledno neosnovan na ustavnim osnovama.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova, u skladu sa članom 113 (1) i (7) Ustava, članom 48. Zakona i pravilima 36 (2) (a) i 56 Poslovníka, na sednici održanoj 06. septembra 2017. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 Zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

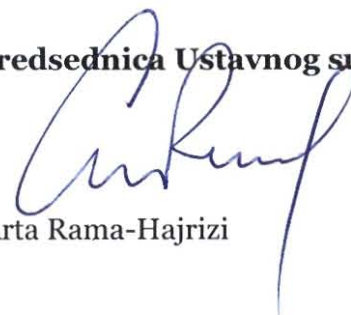
Sudija izvestilac



Bekim Sejdiu



Predsednica Ustavnog suda



Arta Rama-Hajrizi